

Katolinen kirkko Suomessa

Näkemyksiä Oikeusministeriön luonnoksesta (21.8.2015) hallituksen esitykseksi avioliittolain muutoksen edellyttämistä lainmuutoksista

Aluksi

1. Katolisen kirkon kannalta on aluksi tärkeää todeta, ettei kahden samaa sukupuolta olevan ihmisen välillä solmittu "avioliitto" voi todelliselta olemukseltaan koskaan olla samanlainen liitto, kuin on yhden miehen ja yhden naisen välinen avioliitto. Tämä näkemys perustuu siihen yksinkertaiseen biologiseen, luonnolliseen ja muuttumattomaan tosiasiaan, että vain miehen ja naisen välisen kanssakäymisen seurauksena voi syntyä uutta elämää.
2. Miehen ja naisen välille muodostuvan kestävän parisuhteen varaan rakentuu luonnollinen perhe, joka on ihmiskunnan historian saatossa osoittautunut korvaamattomaksi yhteiskunnan vakauden ja hyvinvoinnin lähteeksi. Luonnollinen perhe on koko yhteiskunnan perusyksikkö, jonka tukeminen on aivan erityisellä tavalla yhteiskunnan velvollisuus. Samaa ei voi sanoa muunlaisista ihmissuhteista.

Esitysluonnoksesta

3. Katolinen kirkko katsoo, ettei sen ole tarpeen puuttua esitysluonnokseen muuta kuin siltä osin, kuin siinä esitetään muutettavaksi uskonnonvapauslakia lapsen uskonnollisen aseman määräytymisen osalta.
4. On nimittäin otettava lähtökohdaksi se, että lapsella on oikeus mahdollisimman nuoresta iästä alkaen päästä osalliseksi omien vanhempiensa uskonnollisen vakaumuksen mukaisesta hengellisestä elämästä. Uskonnollinen kasvaminen on koko eliniän kestävä prosessi, joka tukee ihmisen kokonaisvaltaista kasvua ja mahdollisuutta ymmärtää ja jäsentää maailmaa. Lapsen jättäminen uskonnottomaksi kaventaa hänen kykyään ymmärtää suurta osaa maailman tapahtumien taustalla vaikuttavista motiiveista.
5. Tämän takia katolinen kirkko ei kannata esityksen mukaista uskonnonvapauslain muutosta, koska lapsen uskonnollinen asema jäisi nykyistä useammin avoimeksi. Se ei ole lapsen edun mukaista. Lapsen (biologisten) vanhempien yhdessä tai – riitatilanteessa – lasta pääasiassa hoitavan vanhemman yksin tekemää päätöstä pitää tässä asiassa kunnioittaa myös jatkossa.

6. On sitä paitsi todennäköisesti varsin harvinaista, että lapsen adoptiovanhemmat eivät pääsisi yhteisymmärrykseen lapsen uskonnollisen kasvatuksen suunnasta. Tällaisen mahdollisuuden välttämiseksi katolinen kirkko ehdottaa, että lapsen uskonnollisesta asemasta huolehtiminen otetaan jatkossa entistä paremmin huomioon myös tulevien adoptiovanhempien valinnassa ja koulutuksessa. Lisäksi kirkko muistuttaa, että adoptiotilanteessakin on kunnioitettava ensisijaisesti lapsella jo mahdollisesti olevaa uskonnollista asemaa, jos hänellä sellainen on (esim. kuuluminen kasteen kautta johonkin tiettyyn kirkkokuntaan).

Lopuksi

7. Eri maissa saatujen kokemusten valossa katolinen kirkko suhtautuu jonkin verran huolestuneesti avioliittolainsäädännön uudistamiseen sukupuolineutraaliksi. Vaikka tällä asialla ei ole mitään suoraa vaikutusta sanan- tai uskonnonvapauteen tai uskontokuntien toimintaan, on kuitenkin selvää, että avioliitto-käsitteen juridinen muuttaminen voi jatkossa aiheuttaa hankauksia joillakin yhteiskunnallisen ja uskonnollisen elämän kosketuspinnolla.

8. Katolinen kirkko pitää erittäin tärkeänä periaatetta, että lasten kasvatustavasta on lähtökohtaisesti aina heidän omilla vanhemmillaan, varsinkin uskon ja moraalin kysymyksissä. Niinpä on varmistettava, ettei lapsia ja nuoria opeteta oppilaitoksissa tavalla, joka kyseenalaistaa heidän oman uskonnollisen vakaumuksensa oikeutuksen. Lisäksi on huolehdittava siitä, että ihmiset myös jatkossa voivat luottaa siihen, että länsimaisessa demokraattisessa yhteiskunnassa uskonnollisista ja moraalisisista asioista voidaan olla montaa mieltä ilman pelkoa tulla syrjityksi, uhatuksi, vaiennetuksi tai jopa vangituksi.

Helsingissä, 2.IX.2015

Marko Tervaportti

Johtaja

Katolinen tiedotuskeskus

(Helsingin katolisen piispan nimeämä edustaja)